

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 1. Desumpta ex cap. 28. lib. Genes. in quo describitur morbus
Jacobi, Ephraim & Manassen in filios adoptanis & benedicentes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

N.72. Perpende ad hæc discretum Josephi erga fratres suos amorem: hos siquidem noluit ad sublimiorem statum & honoris gradum in Aula Pharaonis (ut facile poterat) promovere, sed sua in arte pastoria, cui ab infantia assueverant, eos exerceri voluit. O quam longè alia nunc vivimus tempora in Orbe Christiano: ubi moribus ignobiles, scientiâ rudes sæpè amicorum auxiliò elevantur, in Aulis cum gravi Principum & subditorum damnò. Et quotiès etiam Christiane Lector ad Beneficia Ecclesiastica vel Officia Sæcularia prece vel pretiò tales promovisti, quos nullò meliori titulò ornatos noveras, quàm quòd tecum arcta vivant in amicitia? quàm severam aliquando Deus exiget à te rationem, si per ejusmodi promotiones alieni peccati aut damni te feceris reum.

FASCICULUS XII.

Doctrinarum Moralium & Asceticarum.

Doctrina I.

Desumpta ex cap. 28. lib. Genes. in quo describitur morbus Jacobi, Ephraim & Manassen in filios adoptantis & benedicientis.

N.73. Considera: **E**phraim & Manassen, quos homines avari, non corporaliter cum pio Jacob, sed spiritualiter cum impiis morituri, in suos filios adoptant, germanos esse, quorum prior interpretatur *divitiarum incrementum*, & posterior *Dei oblivio*. Hæc quisquis inordinato affectu terrenis divitiis inhiat, obtentisque adheret: oblivionem Dei sibi intimè conjunget, testatur id Oseas Prophetæ divinò loquens ore de Judæis cap. 13. *Adimpleti sunt, & saturati sunt, & levaverunt cor suum, & oblitum sunt mei.* Quomodò enim Dei præsentiam habebit ille, qui aliud cordi suo præsens non habet, & animò tractat, quàm bonorum temporalium incrementa? quomodò divinam æstimabit potentiam, qui tantum in divitiarum robore & potentia illarum præsumit? quomodò divinam respiciet pro-

providentiam, qui totus in eo occupatur, ut bona possideat, reposita in annos plurimos? quomodo divinam reverebitur veritatem, qui augendæ pecuniæ causâ eam in mendacii testem millenis cum perjuris adducit? antiquas, sive novas si consuleris scripturas, inordinatum divitiarum amorem quid aliud, quam Idololatriam esse reperies? hinc prodigiosus ille Propheta Eliseus summo Idololatriæ periculo ne se exponeret, oblata sibi à Rege Syriæ munera recusavit, æternâ memoriâ dignam proferens sententiam 4. Reg. 5. *Vivit Dominus, ante quem sto, quia non accipiam.* q. d. testor Deum, qui fidelem devotumque me servum habuit semper: non accipiam de oblatiis quidquam, ne cœcō illorum amore more aliorum captus; dum inciperem fieri servus pecuniarum, desinerem esse servus Dei mei. *Cumque vim faceret, inquit facer textus; Non acquievit.* ô spectaculum angelicis admirandum oculis! Eliseus etiam vim passus respuit pecunias, ut Dei cultum retineret, & Christianorum aliqui Deo suo se devotos per manere putant, etsi vim adhibeant, aliena rapiendō? Eliseo satius est: Regem offendere, ut recusandō pecunias non fiat aliquando injurius Deo suo, & Christiani sibi de divina applaudant gratia, etsi cum proximorum offensa opes plurimas congerent? at demus; opes per fas acquisitas esse, si tamen pluri illæ, quam fas est, æstimentur, & amentur, adhuc oblivionis divinæ remanet periculum, id attestante Basiliō, dum ait: *quò plus opibus & cupiditate crescis, eò magis charitate, Dei deficiis.* Sicut enim avis alligatum pedibus deferens pondus, ad altiora volare non poterit; ita animus divitiis addictus, cogitare de Deo aut nullatenus, aut nisi ægerrimè valebit: quare Philosophus ille in mare dejecit opes exclamans: *Mergo vos, ne mergar.* Non tam in profundo aquarum, quam in abyssō ignorantix rerum cœlestium. Ozias Rex, Regiminis optimi optima dederat signa eò tempore notata, quò regale solium conscendit: at ut vix divitiarum copiâ, quibus egebat ante, circumflui cœpit, cœpit ocius mentem prius Deo affixam, ab eodem abstrahere. *Cum roboratus esset, ait Scriptura, elevatum est cor ejus in interitum suum, & neglexit Dominum Deum suum.* 2. Paralip. 26. Erat mos antiquis Rheni accolis, filios suos recentur natos collotenus immergere hujus fluminis aquæ, & quos repererant, nihil inde in sanitate passos, hos crediderant, germanæ fortitudinis futuros aliquando strenuos hæredes. Non dispari modò ad probandam hominis virtutem pietatemque in Deum, certum dabitur indicium, si hominem non quidem

dem in Rheni, sed in Paſtoli, aurum vehementis, aqua merſum repereris; nihil tamen in pietate exinde læſum: nam non Ozix tantum, ſed mille aliorum exemplis probatum eſt illud Sidonii l. 8. Epiſt. 7. dictum: *Quadam datur ſocietas penè nominis hiſce verbis divitiis & vitiis.* Quare ô Chriſtiane Lector! abjice inordinatum ad metallum fallaciſſimum amorem, nî velis, ut Deus tui æternum oblivifcatur, qui opum amore fueris Dei oblitus. Scis utique, te aliquando moriturum, nil tecum ferre, niſi theſauros vitæ benè tranſactæ. Ille verò ſolum copioſus ad Deum vadit, qui in hæredes ſuos adoptat miſericordiam & charitatem. Extende igitur (divitiis nunc moraliter moriens) cum Jacobo dexteram, & illam aurò gravem *minori*, pauperi videlicet largiendò divites eleemoſinas, impone.

Cùm verò juxta hæc tenens allatas rationes, divitiis abundare tam periculofum ſit: hinc miraberis Chriſtiane Lector, quod moriturus Jacob filio ſuo Joſeph plus bonorum temporalium legaverit, quàm legaverat cæteris? ſed cogita: Jacobum ſciſſe, quòd ſicut Joſeph in domo opulentiffima Pharaonis egerit diſpenſatorem non retentorem opum; ſic citrà omnem animæ ſuæ jaçturam noverit illis uti. Ut enim venenum habere non nocet, niſi illud ſtomacho immittatur, ita divitiæ niſi ad ipſum cor tranſeant, nocumento non ſunt.

Doctrina 2.

Deſumpta ex cap. 49. lib. Genef. in quo deſcribitur ultima benedictio filiorum omnium cum Prophetiis, & diſpoſito ſepultura.

N.74. *Conſidera* I. **J**acobum vocaſſe ad ſe filios, ut moriturus ſingulis paternam impertiretur benedictionem, illisquæ prædicet futura: ſed mirare mirum benedicendi modum, dum acerrimis verbis in non paucos illorum invehitur, eosquæ duriffimè increpat. Modus tamen iſte minimè paternum excedit modum: nunquam enim melius parentes superioresquæ ſuis filiis aut ſubditis benedicunt, quàm cùm eorum defectus ſeveris, diſcretis tamen, verbis caſtigant. Quare Chriſtus ipſe parentum optimus, dum jam ſtaret in prociñtu, ſcandendi cælum: exprobraſſe fertur *incredulitatem & duritiem* filiorum ſuorum Marci 16. Gratiòſè etiam benedixit Saulo, quando eidem in terram proſtrato dixit: *Sauſe! Sauſe! quid me perſequeris?*
durum